

PSYKIATRIPOLITIK- OG HANDLEPLAN

FOR HELSINGØR KOMMUNE

HELSINGØR
KOMMUNE

INDHOLD

Formål	2
Hvorfor en politik og plan på psykiatriområdet?	3
Bærende principper	5
Målgruppe.....	7
Afstigmatisering og rummelighed.....	8
Relation til vision 2030 og andre politikker i Helsingør Kommune.....	8
Psykiatripolitik og -handleplan på tværs af kommunen.....	9
I Helsingør Kommune vil vi arbejde for, at der findes fællesskaber for alle	10
I Helsingør Kommune vil vi arbejde forebyggende og sætte tidligt ind.....	14
I Helsingør Kommune vil vi tage udgangspunkt i borgernes håb, ønsker og drømme	18
I Helsingør Kommune vil vi samarbejde og koordinere på tværs.....	20

FORMÅL

Det overordnede formål med Helsingør Kommunes Psykiatripolitik og -handleplan er:

AT SÆTTE RETNING OG MÅL FOR, HVORDAN HELSINGØR KOMMUNE SAMARBEJDER MED OG FOR BORGERE MED PSYKISKE UDFORDRINGER OG DERES PÅRØRENDE

Helsingør Kommunes Psykiatripolitik og -handleplans mål er, at:

- Flere mennesker i Helsingør Kommune føler sig som en del af et fællesskab.
- Flere børn, unge og voksne gribes tidligere, så mistrivsel ikke udvikler sig.
- Borgerne møder medarbejdere, som tager udgangspunkt i deres håb, ønsker og drømme.
- Kommunens organisering og arbejds gange understøtter borgerens mulighed for at komme sig og trives.

HVORFOR EN POLITIK OG PLAN PÅ PSYKIATRIOMRÅDET?

Sundhedsstyrelsen skønner, at op mod halvdelen af alle mennesker i Danmark vil få en psykisk lidelse på et tidspunkt i løbet af deres liv. I de senere år har vi set en stor stigning i psykisk mistrivsel blandt børn og unge, og en stor stigning i psykiatriske diagnoser hos voksne.

Psykiske udfordringer har store menneskelige konsekvenser både for den enkelte og for de pårørende. Det kan ofte være sværere at tage en uddannelse, have et arbejde eller fastholde sociale relationer og netværk. Det kan også medføre øgede fysiske sundhedsudfordringer, blandt andet fordi det kan være udfordrende at gå til lægen eller følge anden behandling. Udviklingen har store samfundsmæssige konsekvenser, både menneskeligt og økonomisk.

Det stiller store krav til både kommuner og regioner om at imødekomme det stigende antal af mennesker i psykisk mistrivsel og de komplekse udfordringer, det bærer med sig. Det stiller ligeledes krav til lokalsamfundet og alle borgere i kommunen.

Vi anvender begrebet psykiske udfordringer som en bred betegnelse, der både rummer psykisk mistrivsel og psykiske lidelser. Betegnelserne psykisk mistrivsel eller psykiske lidelser bruges, når det helt specifikt er dét, der er tale om.

Helsingør Kommune bestræber sig på at arbejde med risiko- og beskyttelsesfaktorer som en del af kerneopgaven. Af fremtrædende risikofaktorer for at udvikle psykiske vanskeligheder kan nævnes misbrug, overgreb, social isolation, fattigdom og sygdom.

Af beskyttelsesfaktorer kan nævnes sunde og trygge relationer, social interaktion, natur, selvbestemmelse/kontrol og sammenhængende indsatser. I denne Psykiatritolitik og -handleplan arbejdes der også med beskyttelsesfaktorer i anbefalingerne.

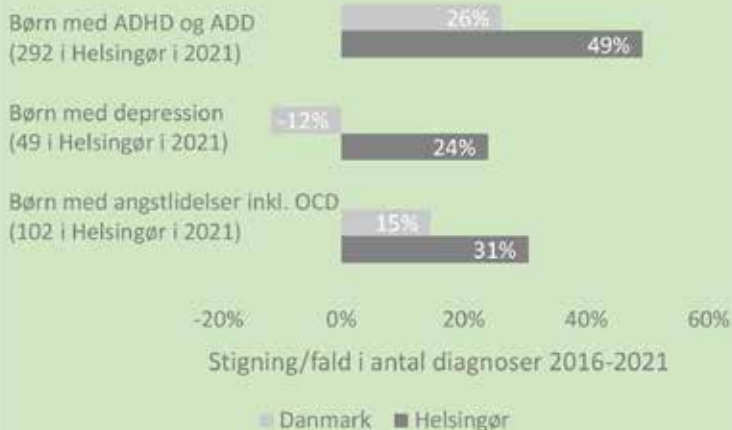
Målsætningerne i Helsingør Kommunes Psykiatritolitik og -handleplan indfries gennem arbejdet med fire prioriterede indsatsområder:

- 1. I Helsingør Kommune vil vi arbejde for, at der findes fællesskaber for alle**
- 2. Helsingør Kommune vil vi arbejde forebyggende og sætte tidligt ind**
- 3. Helsingør Kommune vil vi tage udgangspunkt i borgernes håb, ønsker og drømme**
- 4. I Helsingør Kommune vil vi samarbejde og koordinere indsatser og forløb på tværs**

Helsingør Kommunes Psykiatritolitik og -handleplan handler om både børn, unge og voksne. Voksenområdet dækker alle borgere over 18 år. Hvis en indsats særligt omhandler ældreområdet, angives dette specifikt.

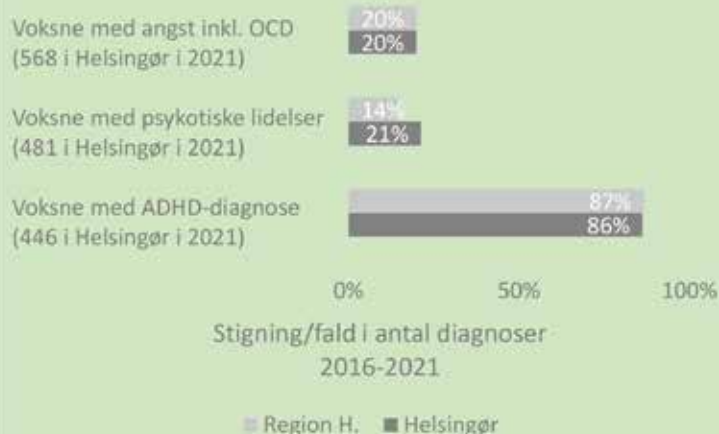

Flere børn med psykiske lidelser

Kilde: Analysemodel KKR Hovedstaden 2021

Flere voksne med psykiske lidelser

Kilde: Analysemodel KKR Hovedstaden 2021

45 % af pårørende til mennesker med psykisk lidelse har været nødt til at sygemelde sig.

Kilde: Bedre Psykiatri

BÆRENDE PRINCIPPER

- Mennesker kan komme sig - helt eller delvist - fra psykiske udfordringer og få et godt liv.

- Alle mennesker har ressourcer og ønsker at leve et meningsfuldt liv på egne præmisser.

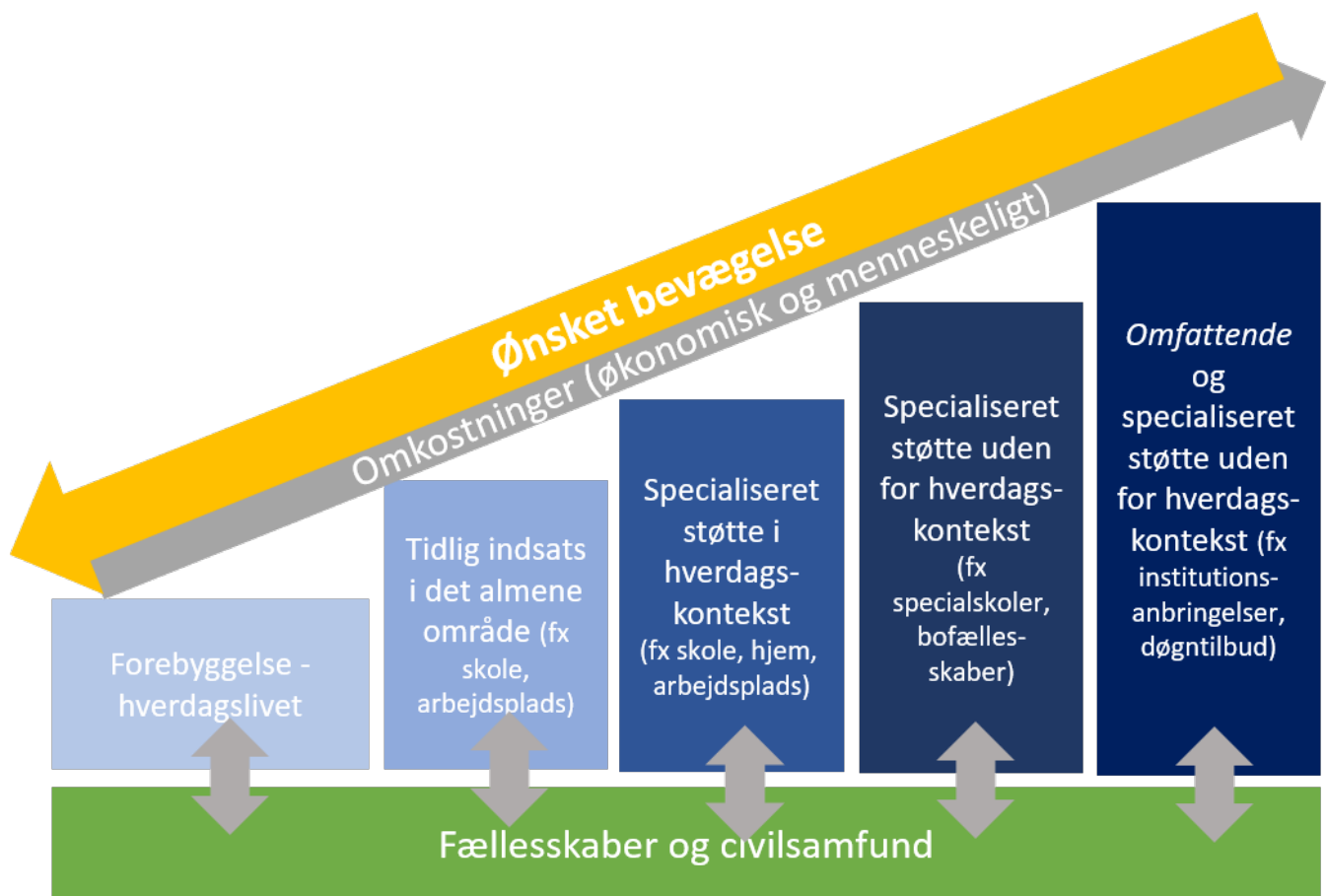
- Mennesker skal have hjælp og støtte på baggrund af funktionsniveau og behov - diagnoser er faglige hjælpere-redskaber.

- Mennesker skal så vidt muligt støttes i og af deres almindelige miljø – eventuelt med hjælp fra specialiserede fagpersoner.

- Mennesker, som har brug for højt specialiseret støtte, skal have koordinerede, systematiske og vidensbaserede indsatser.

INDSATSTRAPPE

I forlængelse af ovenstående principper arbejder Helsingør Kommune, på tværs af børne-, unge- og voksenområdet, med indsatsstrapper som redskab. Tankegangen er, 1) at tidlige, forebyggende indsatser skal prioriteres for at forhindre, at mennesker bevæger sig op ad indsatsrampen, 2) at mennesker skal have den indsats, de har brug for, for at få det bedre, og 3) at indsatserne som udgangspunkt understøtter bevægelsen ned ad indsatsrampen i retning af et hverdagsliv med mest mulig livskvalitet og selvstændighed.

Indsatsstrappe, som kombinerer indsatsstrapper fra børne-, unge- og voksenområdet

RECOVERY

Helsingør Kommune arbejder med recovery ud fra denne forståelse:

- At mennesker kan komme sig, helt eller delvist, fra psykiske udfordringer.
- Recovery er det enkelte menneskes personlige proces.
- ”Recovery handler om at skabe sig et meningsfuldt og tilfredsstillende liv, sådan som personerne selv definerer det, med eller uden symptomer og problemer, som kan komme og gå”

(Social- og Boligstyrelsen).

Forskning i recovery viser, at forbundethed, håb og optimisme, identitet, mening med tilværelsen og empowerment er vigtige for menneskers recovery-proces.

Recovery-orienteret rehabilitering

Helsingør Kommune skal omstille til tilgangen recovery-orienteret rehabilitering. Det er den faglige indsats, som støtter op om menneskers recovery-proces.

Der er ifølge Social- og Boligstyrelsen otte retningsgivende principper for, hvordan kommunens medarbejdere kan arbejde med en recovery-orienteret rehabiliterende tilgang:

1. Tag udgangspunkt i borgernes håb, ønsker og drømme
2. Fokusér på borgernes ressourcer
3. Inddrag borgernes selvvalgte netværk og almene fællesskaber
4. Mød borgerne med åbenhed, tillid og respekt
5. Hjælp borgerne så tidligt som muligt
6. Arbejd koordineret med borgernes samlede livssituation
7. Følg op, så indsatsen altid er den rette
8. Brug viden og metoder, der virker.

Principperne er inkluderet i Psykiatripolitikken og -handleplanens indsatser.

DEN LØSNINGSFOKUSEREDE TILGANG

Helsingør Kommune anvender den løsningsfokuserede tilgang (LØFT), der understøtter det recovery-orienterede fokus, som metodisk tilgang. LØFT fokuserer på at identificere og styrke løsninger og ressourcer hos en person eller en gruppe. I stedet for at fokusere på problemer og deres årsager, lægger LØFT-vinklen vægt på at opdage og opbygge de ressourcer, der allerede findes samt finde effektive løsninger på problemer.

Den løsningsfokuserede tilgang sigter mod at skabe forandring ved at fokusere på fremtiden og arbejde sammen med borgeren og eventuelt familien for at opbygge en positiv vision og udvikle konkrete mål og handlinger. Det er en styrkebaseret tilgang, der fremhæver menneskets evner og muligheder for at skabe positive forandringer i deres liv.

MÅLGRUPPE

Helsingør Kommunes Psykiatripolitik og -handleplan henvender sig til alle medarbejdere og centre i Helsingør Kommune, der møder mennesker med psykiske udfordringer. Herudover henvender den sig til behandlingspsykiatrien, sociale foreninger, det brede foreningsliv, idrætsforeninger, pårørendeorganisationer og andre relevante interessenter i civilsamfundet.

Samtidig giver Psykiatripolitikken og -handleplanen kommunens borgere mulighed for at få viden om, hvordan Helsingør Kommune politisk prioriterer på psykiatrområdet, og hvordan vi i praksis arbejder sammen med mennesker med psykiske udfordringer og deres pårørende.

AFSTIGMATISERING OG RUMMELIGHED

Selvom op mod halvdelen af os får en psykisk lidelse på et tidspunkt i vores liv, er der stadig meget stigmatisering omkring psykiske udfordringer i vores samfund. Det er afgørende, at vi alle får mere viden og oplysning om psykiske udfordringer. Det hjælper til at mindske fordomme og kan måske ruste vores samfund og fællesskaber til at blive mere inkluderende.

"Afstigmatisering af psykisk lidelse" er beskrevet som en indsats i regeringens 10-årsplan for psykiatrien og mental sundhed. Det arbejde, der kommer til at udspringe fra dette indsatsområde i 10-årsplanen, bør Helsingør Kommune understøtte.

RELATION TIL VISION 2030 OG ANDRE POLITIKKER I HELSINGØR KOMMUNE

Denne Psykiatripolitik og -handleplan relaterer sig til Helsingør Kommunes Vision 2030:

- "Vi skaber attraktive uddannelsesmiljøer" - det har betydning for social lighed og menneskers recovery.
- "Vi åbner muligheder for fællesskaber, der øger livskvaliteten" - det har betydning for menneskers recovery.

Psykiatripolitikken og -handleplanen supplerer og arbejder sammen med Helsingør Kommunes:

- Sundhedspolitik
- Handicappolitik
- Skolepolitik
- Frivillighedspolitik
- Idræts- og fritidspolitik
- Kulturpolitik
- Sammenhængende børne- og ungepolitik
- Politik for et værdigt ældre liv.

PSYKIATRIPOLITIK OG -HANDLEPLAN PÅ TVÆRS AF KOMMUNEN

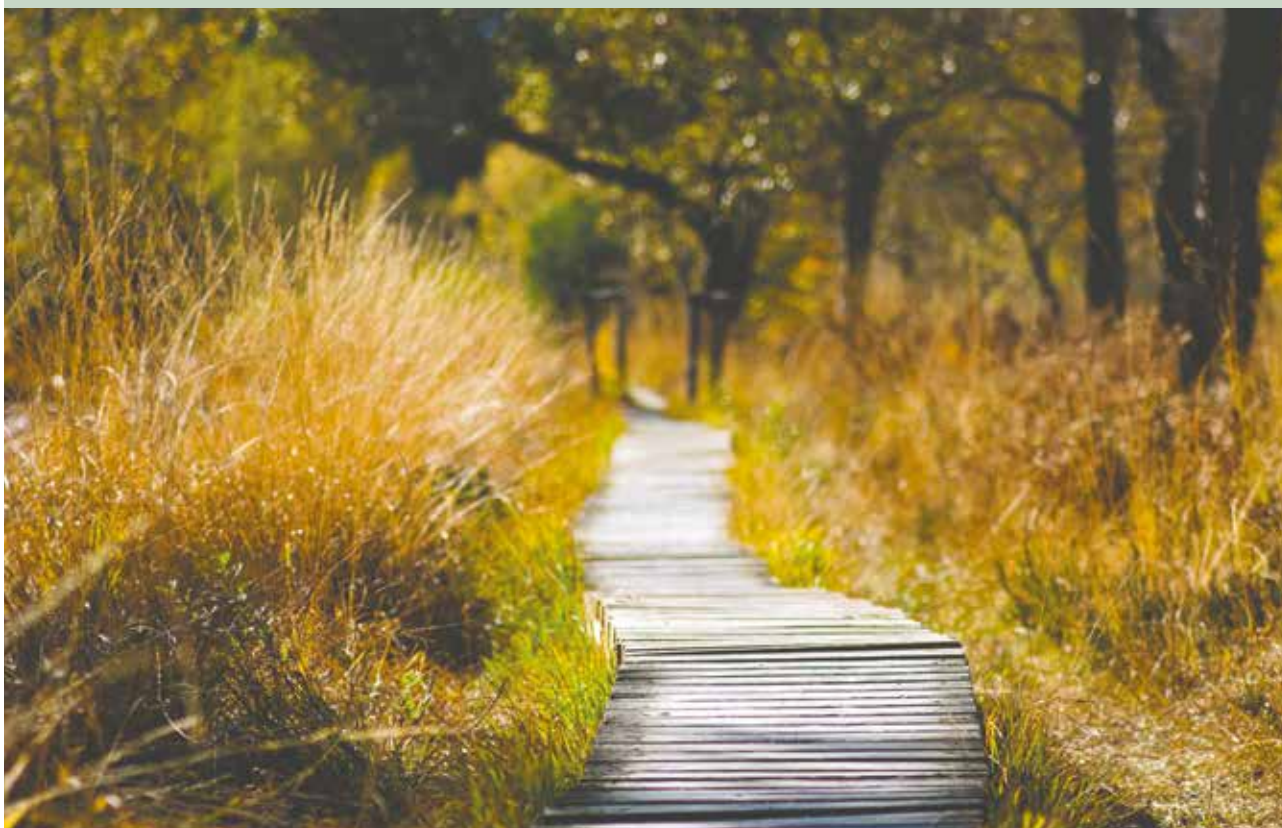
Da psykiske udfordringer er udbredt, møder en stor del af medarbejderne i Helsingør Kommune mennesker, der er berørt af psykiske udfordringer - enten direkte eller som pårørende. Omvendt møder det enkelte menneske, som er berørt af psykiske udfordringer, ligeledes mange dele af både kommunen og det øvrige offentlige system.

Helsingør Kommunes Psykiatripolitik og -handleplan er blevet til ud fra samtaler, interviews, workshops og input fra repræsentanter fra:

- Center for Dagtilbud, Skoler, Fritid og Idræt
- Center for Job, Borgerservice og Teknologi
- Center for Sundhed og Omsorg
- Center for Børn, Unge og Familier
- Center for Særlig Social Indsats
- Psykiatrisk Center Nordsjælland
- Bedre Psykiatri
- SIND
- headspace
- Handicap- og Udsatteråd
- Borgere og pårørende, der er i berøring med området.

Alle aktørernes pointer, erfaringer, holdninger og anbefalinger er indsamlet og analyseret systematisk, hvilket har ledt til indholdet i Helsingør Kommunes Psykiatripolitik og -handleplan.

Regeringens 10-årsplan for psykiatrien og mental sundhed, Sundhedsstyrelsens faglige anbefalinger til 10-årsplan samt den nyeste forskning på området har ligeledes været en del af vidensindsamlingen.

ARBEJDE FOR, AT DER FINDES FÆLLESSKABER FOR ALLE

Hvorfor er det vigtigt?

At føle forbundethed og indgå i fællesskaber er fundamentale behov for os mennesker. Det er her, vi danner meningsfulde relationer, føler os set og føler, at vi hører til. Forskning viser også, at samhørighed er afgørende for børns trivsel og læring.

Fællesskaber, hvor vi mødes om meningsfulde aktiviteter, fungerer som beskyttelsesfaktorer, der ruster mennesker og dermed virker forebyggende. Gode fællesskaber kan altså være centrale, hvis vi skal modvirke mistro og ensomhed og forebygge eller komme os fra en psykisk lidelse.

**Recovery-orienteret rehabilitering:
Princip 3: INDDRAG
BORGERNES NETVÆRK OG DE
ALMENE FÆLLESSKABER**

Hvad vil vi?

Vi skal derfor sikre, at alle børn er en del af gode fællesskaber både i dagtilbud, skole og fritidstilbud. Det kræver, at vi som professionelle understøtter og skaber reelt inkluderende fællesskaber.

Som voksen skal man i høj grad selv skabe relationer og netværk. For de borgere, der har brug for det, skal vi hjælpe med at finde fodfæste i uddannelse eller arbejde, ligesom vi skal understøtte deres relationer til nære pårørende. Vi skal blive bedre til at bygge bro fra specialiserede kommunale indsatser til andre fællesskaber i lokalsamfundet. Vi skal ligeledes indgå i samarbejder og partnerskaber med aktører i lokalsamfundet, så vi får bygget bro begge veje.

Endelig skal mennesker med erfaringskompetencer (peers) indgå i de kommunale indsatser og bidrage med virksomme alternativer til en kommunalt drevet indsats.

MÅLSÆTNING

Flere mennesker i Helsingør Kommune føler sig som en del af et fællesskab.

Vi vil sikre fællesskaber for alle ved at:	Eksempler på konkrete indsatser:
Sikre, at alle børn indgår i gode fællesskaber i daginstitutioner, skole og fritidsliv.	• Fortsætte det igangværende arbejde med "Sammen om Vores Skole" og den nye skolepolitik. • Bidrage til, at flere børn og unge prøver fællesskaber og aktiviteter koblet til kommunens foreningsliv, fx via Åben Skole og dagtilbud. • Samarbejde med foreningslivet om at byde en mere mangfoldig gruppe af børn og unge velkommen i foreningslivet. • Fortsætte arbejdet med at udvikle mellemformer på dagtilbudsområdet, så børn med særlige behov kan gå i dagtilbud i eller tilknytning til almenområdet.
Styrke fokus på, at alle voksne skal have mulighed for at deltage i gode fællesskaber.	• Prioritere en tværgående brobygningsmedarbejder med fokus på at skabe samarbejdsrelationer mellem civilsamfundsaktører og kommunale tilbud, både på mere overordnet niveau og ift. enkelte borgeres ønsker, håb og drømme. • Sikre, at Åben Rådgivning på det specialiserede voksenområde i højere grad har kendskab til og samarbejde med fællesskaber i lokalsamfundet. • Sikre, at medarbejdere på det specialiserede voksenområde (både i myndighedsdel og udførerdel) ser det som en del af deres kerneopgave at understøtte borgerens deltagelse i fællesskaber • Prioritere peers, herunder ansætte mennesker med erfaringsbaggrund og etablere peer-styrede gruppeforløb i samarbejde med civilsamfundsaktører. • Fortsætte det nyligt igangsatte samarbejde mellem sundheds- og ældreområdet og foreninger i arbejdet omkring fællesskabsambassadører.
Understøtte foreningslivet til at kunne inkludere mennesker med psykiske udfordringer.	• Formidle viden om borgere med psykiske lidelsers barrierer for deltagelse til civilsamfundsaktører. • Samarbejde med Frivilligcentret om, hvordan vi i fællesskab kan støtte menneskers deltagelse i fællesskaber i civilsamfundet, og hvordan Frivilligcentret kan støtte foreningerne i det inkluderende arbejde. • Styrke og eventuelt udvide fritidspasordningen, som støtter børn og unge økonomisk og pædagogisk, så de har mulighed for at deltage i en fritidsaktivitet. • Undersøge og afprøve nye samarbejdsformer med foreningslivet, fx projekt Ombold. • Formidle viden om, hvordan naturen kan bruges som et fordelagtigt rum for aktiviteter og fællesskaber for mennesker med psykiske lidelser.
Øge kendskabet på tværs af aktører i kommune og civilsamfund.	• Implementere en platform, der giver mulighed for overblik over sociale fællesskaber og civilsamfundsaktører i Helsingør Kommune, fx Socialt Kompas.
Understøtte afstigmatisering af psykiske udfordringer.	• Sikre undervisning om mental sundhed og psykiske udfordringer på skoler og uddannelsesinstitutioner. • Understøtte eventuelle nationale initiativer omkring afstigmatisering fra 10-årsplan for psykiatrien og mental sundhed.
Understøtte mulighederne for, at flere kan komme i uddannelse og beskæftigelse.	• Fortsat udvide IPS-konceptet (Individuelt Planlagt job- eller uddannelse med Støtte), så endnu flere med psykiske lidelser får mulighed for at komme i beskæftigelse - herunder implementere IPS for Unge-projektet. • Styrke den sammenhængende indsats på tværs af centre gennem den kommunale ungeindsats. • Styrke den sammenhængende indsats gennem samarbejde mellem beskæftigelsesområdet og socialområdet for voksne.

PEERS I HELSINGØR KOMMUNE

I arbejdet med recovery-orienteret rehabilitering er ansættelse af peers (mennesker, der selv har haft psykiske udfordringer, og nu hjælper andre med at komme sig) en af vejene til at efterleve princip 4 "Mød borgerne med åbenhed, tillid og respekt".

Helsingør Kommune har tidligere haft et stort fokus på ansættelse af peers. Der findes fortsat peers ansat i kommunen, men det overordnede strategiske fokus på peers' særlige kompetencer er svundet ind og har derfor behov for at blive styrket.

Helsingør Kommune har også deltaget i et forskningsprojekt, der handlede om at undersøge effekten af et gruppebaseret tilbud, der blev kørt af frivillige peers. Forskningen viser signifikante effekter af indsatsen sammenlignet med de kommunale indsatser, som borgeren ellers ville være i målgruppen for.

-
- *20 % af de 16-34 årige i Helsingør Kommune føler sig ensomme (Sundhedsprofil 2021).*
 - *Halvdelen af de mest socialt udsatte mennesker føler sig ensomme (Ensomhedsmålingen 2022).*

DEFINITION AF CIVILSAMFUNDET

- *Vi bruger civilsamfundsbegrebet som en samlet betegnelse for en række aktører, organiseringer og initiativer. Det kan blandt andet være foreninger, fonde, socialøkonomiske virksomheder, selvejende institutioner samt mere uformelle sammenslutninger, lokale netværk og sociale bevægelser. Civilsamfundet kan altså både være fodboldklubben, interesseorganisationen og boligforeningen. Det kan også være de borgerdrevne aktiviteter på det lokale bibliotek. Disse aktører har forskellige kompetencer, kapaciteter og formål, som kommunen skal være opmærksom på.*

ARBEJDE FOREBYGGENDE OG SÆTTE TIDLIGT IND

Hvorfor er det vigtigt?

Forebyggelse på alle niveauer er vigtigt for at sikre, at mindre udfordringer ikke vokser til store problemer. Psykisk mistrivsel hos både børn, unge og voksne kan udvikle sig til en psykisk lidelse, hvis der ikke bliver taget hånd om det. Der er en klar tendens til, at såvel mistrivsel som psykisk lidelse udvikler sig over tid:

"En tidlig, støttende indsats til mennesker i svær eller længerevarende psykisk mistrivsel kan potentielt forebygge senere udvikling af en psykisk lidelse, men har især betydning i forhold til at forebygge et langvarigt funktionstab og alvorlige sociale, økonomiske og personlige skadevirkninger for den enkelte..."

(Sundhedsstyrelsens faglige anbefalinger til 10-årsplan for psykiatrien)

Recovery-orienteret rehabilitering:

Princip 5:

HJÆLP BORGERNE SÅ TIDLIGT SOM MULIGT.

Hvad vil vi?

I Helsingør Kommune ønsker vi at knække kurven i forhold til den stigende mistrivsel hos både børn og voksne. Derfor vil vi skærpe vores fokus og investere i forebyggelse, læringsfællesskaber, beskyttelsesfaktorer, tidlig opsporing og tidlig indsats.

Vi skal være opmærksomme på tidlige tegn på mistrivsel hos børn og unge. Vi skal sikre, at der er stærke lokale almenmiljøer, hvor børn og børnegrupper i dagtilbud og skoler får hjælp og støtte i hverdagen og bliver mødt af relevant pædagogik og didaktik. Vi skal sikre adgang til meningsfulde aktiviteter og fællesskaber, der har en beskyttende og forebyggende effekt og forbedrer det enkelte menneskes mentale sundhed.

Herudover skal vi sætte tidligt og forebyggende ind overfor voksne, der henvender sig, ved for eksempel at styrke den åbne rådgivning og samarbejdet med relevante civilsamfundsaktører.

Endelig skal vi understøtte og sikre, at pårørende til mennesker med psykiske udfordringer ikke bliver så belastede, at de selv bliver syge.

MÅLSÆTNING

Flere børn, unge og voksne gribes tidligere, så mistrivsel ikke udvikler sig.

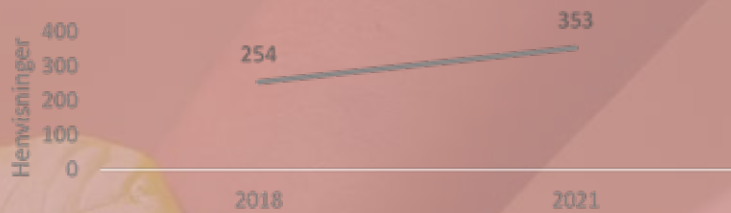
Vi vil arbejde forebyggende og sætte tidligt ind ved at:	Eksempler på konkrete indsatser:
Arbejde koordineret med tidlig indsats ift. særligt sårbare gravide.	• Sikre en stærk forankring af Småbørnshuset som en tværfaglig enhed.
Lette adgangen til børnefællesskaber og læringsmiljøer i almenskolen for børn med særlige behov.	• Sikre, at undervisningstilbuddene er fleksible og indretter sig efter de børn, der går i de enkelte klasser. • Etablere flere gruppetilbud og mellemformer i de almene dagtilbud og skoler, som er fleksible, og som kan skabe læring og trivsel.
Håndtere skolefravær, skolevægring og tabt arbejdsfortjeneste kvalificeret, både i forhold til barnet/den unge og forældrene.	• Prioritere tæt samarbejde mellem børne-, unge- og beskæftigelsesområdet.
Børn og unge kan gå i skole og fritidstilbud på deres lokale skole eller så tæt på som muligt.	• Prioritere kompetenceudvikling i lokale skoler, så færre børn skal gå i specialtilbud. • Styrke fællesskabets evne til at håndtere børn og unges forskelligheder.
Understøtte børn og unge på baggrund af deres behov og funktionsniveau.	• Visitere til nødvendig støtte til det enkelte barn eller børnefællesskabet på baggrund af behov og funktionsniveau og bruge eventuelle diagnoser som faglige hjælperedskaber.
Give let tilgængelig forebyggende hjælp og støtte.	• Sikre stærk implementering af STIME på børne- og ungeområdet. • Styrke Ungeværftets forebyggende arbejde. • Fortsat sikre og udbygge samarbejde med civilsamfundsorganisationer, der arbejder forebyggende, såsom Headspace. • Fortsat prioritere let tilgængelige tilbud til mennesker, der oplever tidlige tegn på fx angst og depression (fx Lær at Tackle kurser). • Styrke fokus på naturen som forebyggelsesfaktor og aktiviteter i naturens virkning på mental sundhed.
Gøre det nemmere at komme ind og ud af socialpsykiatrien.	• Udvide mulighederne for at få midlertidig individuel eller gruppebaseret støtte, inden der er lavet en fuld udredning eller ændret praksis ift. udredning og kompetencedelegering. • Udvikle "afslutningskompetencer" og en øget grad af fleksibilitet, så støtte lettere kan stoppe, når der ikke længere er behov - og sættes i gang, når behov opstår.
Bygge bro til flere forskellige typer fællesskaber for voksne, som opsøger hjælp fra kommunen.	• Styrke og udvide samarbejde mellem Åben Rådgivning på voksenområdet og relevante civilsamfundsaktører.
Understøtte pårørende med rådgivning og sparring og være opmærksomme på pårørendes egen trivsel.	• Sikre systematisk opmærksomhed på de pårørende. Fx ved at spørge ind til de pårørende omkring borgeren og efter behov koordinere med kolleger eller henvise dem til relevant hjælp. • Fortsat samarbejde og henvise til pårørendeforløb i regi af fx Bedre Psykiatri. • Påtage os den koordinerende rolle (se også indsatsområde 4).

STIME - REGION HOVEDSTADENS TVÆRSEKTORIELLE SAMARBEJDE OM BØRN OG UNGE I PSYKISK MISTRIVSEL

STIME startede i Helsingør Kommune i 2023 og indeholder hjælp til disse problematikker:

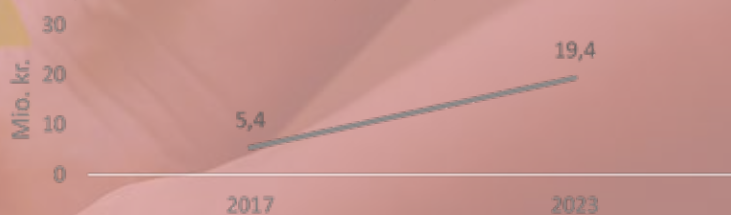
- 'Når svære følelser fører til selvskade' (12-17 år).
- 'Når tanker om krop og mad fylder for meget' (10-17 år).
- 'Når bekymring og tristhed fylder for meget' (forældregrupper til børn med angst 6-12 år samt Mind My Mind 6-16 år).
- 'Når uro og uopmærksomhed er en udfordring' (forældregrupper 3-10 år).

Henvisninger til børne- og ungepsykiatrien fra Helsingør Kommune

Kilde: Henvisningstal Samordningsudvalg Nord – 1. kvartal 2022

Udgifter til tabt arbejdsfortjeneste

Kilde: Intern analyse af tabt arbejdsfortjeneste, Helsingør Kommune 2023

- På landsplan får 15 % af alle børn og unge behandling for psykisk lidelse inden de fylder 18 år (Sundhedsstyrelsen).
- På landsplan oplever 16 % mentale problemer eller psykiske lidelser, inden de fylder 10 år (Sundhedsstyrelsen).
- 61 pct. af pårørende til mennesker med psykisk lidelse føler sig psykisk belastet, mens 22% føler sig socialt belastet (Bedre Psykiatri).

TAGE UDGANGSPUNKT I BORGERNES HÅB, ØNSKER OG DRØMME

Hvorfor er det vigtigt?

For de fleste mennesker med psykiske udfordringer handler vejen mod recovery ikke kun om at få hjælp til e-boks eller opvask. Det handler mere om at håndtere, behandle eller lære at leve med de udfordringer, som gør, at praktikken i hverdagen halter. Det handler om at skabe mening og føle, at man har kontrol over sit eget liv.

Recovery-orienteret rehabilitering:

Princip 1:

TAG UDGANGSPUNKT I BORGERNES HÅB, ØNSKER OG DRØMME.

Princip 2:

FOKUSÉR PÅ BORGERNES RESSOURCER.

Princip 3:

INDDRAG BORGERNES NETVÆRK OG DE ALMENE FÆLLESSKABER.

Princip 4:

MØD BORGERNE MED ÅBENHED, TILLID OG RESPEKT.

Princip 8:

BRUG VIDEN OG METODER, DER VIRKER.

Hvad vil vi?

Vi vil grundlæggende ændre vores tilgang til borgerne. Det er vigtigt, at vi som medarbejdere tror på, at mennesker kan komme sig, helt eller delvist, og derfor måske ikke har brug for støtte hele deres liv eller kan klare sig selv i perioder.

Vi skal sørge for, at borgere føler sig set, hørt og forstået, og at de føler sig i kontrol over deres situation. Borgerens håb, ønsker og drømme skal være udgangspunktet i samtaler med borgere og i den handleplan og de mål, som sagsbehandlere udarbejder i samarbejde med borgeren.

Vi skal arbejde med gode rammer for de møder, vi afholder med borgere, og vi skal invitere de pårørende mere med, hvis borgeren ønsker det. Det er også vigtigt, at vi så vidt muligt prioriterer kontinuitet, så borgeren og de kommunale medarbejdere får mulighed for at opbygge gensidig tillid og fælles forståelse.

"I starten insisterede min bostøtte på at hjælpe mig til at tage opvasken. Men det var ikke det, jeg havde brug for. Det kunne jeg godt selv. Så jeg oplevede faktisk, at det, jeg godt kunne, blev taget fra mig. Da bostøtten endelig lyttede til, hvad jeg havde brug for, kom der en kæmpe effekt. Jeg havde brug for at tale om, hvad der var svært. Det er ikke muligt at sætte formel på. Det er noget med en god kontakt og lytte til, hvad der er vigtig for mig som menneske."

(Borger, der har været i kontakt med både kommune og distriktpsychiatri)

MÅLSÆTNING

Borgerne møder medarbejdere, som tager udgangspunkt i deres håb, ønsker og drømme.

Vi vil tage udgangspunkt i borgernes håb, ønsker og drømme ved at:	Eksempler på konkrete indsatser:
Skabe mere fleksibilitet i sagsbehandlingen på voksenområdet.	• Øge fleksibilitet i udredning og visitation, så borger hurtigere kan få støtte (fx arbejde med en "VUM-light"-model, som indebærer en mindre omfattende version af udredning af borgers behov). • Prioritere tættere samarbejde mellem myndighed og udfører med fokus på at sikre sammenhæng i det bestilte og det udførte - med udgangspunkt i borgers håb, ønsker og drømme. • Øge fleksibilitet i udmålingen af støtte, så støtten kan rumme de naturlige frem- og tilbageskridt, som kan være i en recovery-proces (og et liv), og ikke fastholdes, medmindre der er brug for den. Fx mulighed for at afslutte og genoptage støtte uden omfattende udredning.
Sikre kompetenceudvikling på forskellige niveauer for de medarbejdere i kommunen, der møder voksne mennesker med psykiske udfordringer.	• Prioritere kompetenceudviklingsmidler på voksenområdet (det specialiserede voksenområde og dele af sundhedsområdet og beskæftigelsesområdet) til uddannelse med recoveryfokus. • Sikre, at myndighedssagsbehandlere, der møder mennesker med psykiske udfordringer, har gode kompetencer ift. samtaleteknikker, der understøtter fokus på borgerens håb, ønsker og drømme. • Prioritere ansættelse af peers (mennesker med erfaringskompetencer) i både myndighed og udførerdel på det specialiserede voksenområde.
Undersøge muligheder for, om kommunen selv kan tilbyde terapi.	• Udarbejde faglige og økonomiske vurderinger af muligheden for at hjemtage nogle af de socialpædagogiske eller terapeutiske opgaver, som det specialiserede voksenområde og beskæftigelsesområdet i dag får leveret af eksterne aktører.
Sikre, at medarbejderne har værktøjer til at tilrettelægge og afholde gode møder.	• I videst muligt omfang afholde møder på borgers 'hjemmebane' (fx skole, botilbud, hjem eller værested) - i det omfang, det er arbejdsmiljø- og sikkerhedsmæssigt forsvarligt. • Inddrage borgeren i udarbejdelse af dagsorden, når det er muligt (forskellig relevans ift. typen af møde). • Altid sikre, at borger og evt. pårørende får en tydelig dagsorden inden mødet. • Systematisk implementere gode mødeværktøjer til rammesætning og mødeudførelse (fx Åben Dialog). • Sikre videre implementering af LØFT eller en anden systematisk tilgang på det specialiserede voksenområde.
Støtte borgerne til at være bedre rustet og mere i kontrol i mødet med kommunen.	• Implementere værktøjet "Personal statements", som giver borgeren mulighed for, sammen med en støtteperson eller en pårørende, at forberede sig på de budskaber og pointer, som de selv ønsker at have frem til mødet.
Sikre, at borgerne ikke oplever så mange skift i kommunale kontaktpersoner.	• Arbejde med fastholdelse af medarbejdere.
Inddrage de pårørende som en vigtig ressource, i den grad borgeren ønsker det.	• Indarbejde konkrete formuleringer i mødeindkaldelser, der ansporer borger til at medbringe pårørende. • Inddrage pårørende som ressourcer og samarbejdspartnere og møde dem med åbenhed, tillid og respekt. Hvis borger ikke har givet tilsagn til samarbejde med pårørende, kan sagsbehandler anerkende deres ønsker om at blive inddraget ved fx at fortælle generelt om handlemuligheder og behandling eller henvise til netværk eller rådgivning hos andre aktører, fx Bedre Psykiatri.

SAMARBEJDE OG KOORDINERE PÅ TVÆRS

Hvorfor er det vigtigt?

Mennesker med psykiske udfordringer og deres pårørende er allerede i en belastende livssituation. Hvis de også skal bruge kræfter på at sætte sig ind i og navigere i kommunens og regionens samarbejdsstrukturer og systemer, bliver de kun mere belastede. En koordineret og sammenhængende indsats er vigtigt for, at mennesker får den hjælp, de har brug for, når de har brug for den. Det er afgørende for at styrke lighed i sundhed, for menneskets tillid til systemet og i sidste ende for menneskers recovery.

Recovery-orienteret rehabilitering:

Princip 6:

ARBEJD KOORDINERET MED BORGERENS SAMLEDE LIVSSITUATION.

Princip 7:

FØLG OP, SÅ INDSATSEN ALTID ER DEN RETTE.

Hvad vil vi?

Vi vil sikre, at borgerne oplever en sammenhæng mellem de indsatser eller forløb, de får på tværs af centre i kommunen. Vi vil indgå i et tæt samarbejde med den regionale psykiatri for at sikre gode overgange og sammenhængende indsatser. Det er vores opgave som kommunalt ansatte at kende og hjælpe borgerne igennem de forskellige systemer. Vi skal koordinere på tværs og skabe sammenhæng i borgerens forløb.

Vi skal samarbejde med borgeren ud fra en samlet plan, som både skal sikre et sammenhængende forløb og gode overgange mellem forskellige indsatser og livssituationer.

Vi skal sørge for, at de professionelle, som møder borgeren, har forståelse for borgerens samlede livssituation og tager ansvar for at samarbejde, så alle byder ind med relevante kompetencer i en sammenhæng.

Målsætning

Kommunens organisering og arbejdsgange understøtter borgerens recovery.

DEN KOMMUNALE UNGEINDSATS

Den kommunale ungeindsats er rettet mod alle unge i alderen 15-25 år, som ikke er i gang med eller har gennemført en kompetencegivende uddannelse. I Helsingør Kommune sørger Ungeenheden for at koordinere forløb på tværs af skole-, social- og arbejdsmarkedsområdet, og der arbejdes ud fra principper om én plan for den unge og én kontaktperson, som kan hjælpe den unge på tværs af indsatser og centre. Arbejdet i den kommunale ungeindsats bygger videre på erfaringerne fra 'Det sammenhængende borgerforløb' (2015-2019).

Vi vil samarbejde og koordinere indsatser og forløb på tværs ved at:	Eksempler på konkrete indsatser:
Tage ansvaret for den tværkommunale koordinering i mere komplekse sager.	• Indføre koncept om koordinerende funktion/sagsbehandler jf. anbefaling i det faglige oplæg til Regeringens 10-års plan. • Sikre, at alle niveauer tager ansvar for at samarbejde på tværs, så der sikres sammenhæng i barnet/borgerens liv.
Have fokus på borgerens samlede livssituation.	• Fortsætte arbejdet med at gentænke, hvad hvilke fagprofessionelle kan hjælpe borgerne med, så den enkelte medarbejder kan tage flere forskellige kasketter på, alt efter borgerens behov - eksempelvis i højere grad samtænke socialpædagogisk støtte og mentor (det specialiserede voksenområde og beskæftigelsesområdet).
Sikre gode overgange mellem forskellige centre i Helsingør Kommune.	• Styrke overgangene fra dagtilbud til skole. • Fortsat udvikle samarbejdet mellem det specialiserede børneområde og det specialiserede voksenområde ift. overgangssager og støtte borgerne i en god overgang fra barn til voksen. • Styrke samarbejdet mellem det opsøgende rehabiliteringsarbejde på sundheds- og omsorgsområdet og socialområdet. • Systematisk arbejde med at styrke den relationelle kapacitet mellem de forskellige centres medarbejdere. • Undersøge og sikre, at der ikke er "huller" mellem de forskellige centres serviceniveauer, så en borger kan være 'for dårlig' til at få hjælp fra ét center, men 'for god' til at få hjælp fra et andet.
Sikre, at medarbejdere i Helsingør Kommune er rustet til at forstå og samarbejde med mennesker med psykiske udfordringer.	• Kompetenceudvikle medarbejdere på almenområdet. • Udvikle medarbejderkorps på tværs af sundhedsområdet og det specialiserede voksenområde, som kan håndtere opgaver på tværs af sundhedslovens § 83 og servicelovens § 85. • Videreudvikle samarbejdet mellem botilbud og plejecentre om pladser, hvor der er både socialpædagogiske og sundhedsfaglige kompetencer tilknyttet.
Fremme lighed i sundhed.	• Sikre, at de sundhedsfaglige forebyggelsesindsatser, vi har i kommunen, reelt set også er tilgængelige for mennesker med psykiske udfordringer. • Skærpe fokus på arbejdet med lighed i sundhed i Helsingør Kommunes nye sundhedshus.
Undersøge muligheder for at etablere et 'udslusnings-tilbud' for borgere, der har været indlagt i psykiatrien.	• Undersøge mulighed for at udvide og kompetenceudvikle kommunens midlertidige døgnpladser i sundhedshuset til modtagelse af voksne borgere, der udskrives fra den regionale behandlingspsykiatri.
Fortsat udbygge samarbejdet mellem kommunen og Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center (<18).	• Sikre de nødvendige ressourcer til - og fokus på KIT (Koordineret Indsats på Tværs). • Understøtte en fremskudt sagsbehandling, hvor myndighedsmedarbejdere fra det specialiserede voksenområde er fysisk til stede på Psykiatrisk Center Nordsjælland. • Prioritere fælles kompetenceudvikling mellem region og kommune.
Fortsat udbygge samarbejdet mellem kommunen og Psykiatrisk Center Nordsjælland (>18).	• Stærkere implementering af koncept for tværsektorielle netværksmøder/udskrivningsmøder på tværs af kommune, behandlingspsykiatri og praktiserende læger på voksenområdet. • Understøtte fremskudt sagsbehandling, hvor myndighedsmedarbejdere fra det specialiserede voksenområde er fysisk til stede på Psykiatrisk Center Nordsjælland. • Prioritere fælles kompetenceudvikling for medarbejdere fra hhv. region og kommune. • Udbrede udskrivningsmentor-funktionen til at være tilgængelig for flere.

**HELSINGØR
KOMMUNE**

Center for Særlig Social Indsats